

KANCELARIA SENATU

BIURO KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

BKS/DPK-134/32667/16

Warszawa, dnia 14 lutego 2017 r.

PW9-06/16

Nr: 32667	Data wpływu petycji 24 października 2017 r., uzupełniona 12 grudnia 2017 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 14 lutego 2017 r.

PODATKI I OPŁATY LOKALNE

TEMAT

OPODATKOWANIE ELEKTROWNI WIATROWYCH

WNOSZĄCY PETYCJE: petycja wielokrotna

Wniesiona i uzupełniona przez Wójta Gminy Kobylnica, Wójta Gminy Michów, Burmistrza Miasta i Gminy Sztum poparta przez jeden podmiot zbiorowy. Ponadto wpłynęło 11 pism z jednostek samorządu terytorialnego, tożsamy z treścią petycji pierwotnej.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w celu wprowadzenia zmian w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych.

UZASADNIENIE WNOSZĄCYCH PETYCJE:

Autorzy petycji wnoszą o zmianę definicji budowli, wynikającej z ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 ze zm.), poprzez nadanie art. 1a ust. 1 pkt 2) następującego brzmienia:

„budowla – obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, elektrownia wiatrowa w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 961 ze zm.), a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem”.

W petycji podkreśla się, iż od 1 stycznia 2017 r. na gruncie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, Prawa budowlanego oraz ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych istnieją wątpliwości interpretacyjne dotyczące określenia wysokości podatku od nieruchomości, należnego za posadowienie elektrowni wiatrowych na terenie gmin.

Od wejścia w życie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych do 31 grudnia 2016 r. podatek od nieruchomości dotyczący elektrowni wiatrowej ustalano i pobierano zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem wejścia w życie ustawy. Po dacie 31 grudnia 2016 r. nie zostały określone zasady dotyczące ustalenia i pobierania podatków od nieruchomości na której posadowiona została elektrownia wiatrowa.

Autorzy petycji podkreślają, że w świetle wątpliwości pojawiających się na gruncie stosowania przepisów ww. ustaw w części, w jakiej odnoszą się one do opodatkowania elektrowni wiatrowych część samorządów, działając na wniosek właścicieli elektrowni wiatrowych, wydaje indywidualne interpretacje prawa podatkowego, z których wynika, że wysokość podatku od nieruchomości od tych elektrowni będzie ustalana bez uwzględnienia wartości elementów technicznych. Niezależnie od powyższego działania, inna grupa gmin uwzględniła w swoich dochodach zwiększone wpływy, wiążące się z opodatkowaniem podatkiem od nieruchomości całej elektrowni (wraz z elementami technicznymi).

Autorzy petycji wskazują na orzecznictwo sądowe, które za budowlę w rozumieniu przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, dotyczących podatku od nieruchomości, uznaje wyłącznie (tak jak dotychczas) elementy budowlane elektrowni wiatrowej, czyli fundament i wieżę.

W uzupełnieniu petycji wnioskodawcy stwierdzili, że „celem adresata petycji nie jest wskazywanie jednego konkretnego kierunku zmian ustawodawczych, lecz doprowadzenie do powstania takiego prawa, które będzie jednoznaczne i nie będzie powodowało możliwości przyjęcia dwóch całkowicie odmiennych interpretacji, przy ustalaniu przedmiotu opodatkowania podatkiem od nieruchomości”. Petycja ma na celu pomoc samorządom w rozwiązaniu powstałej patowej sytuacji i wyjście przez Senat RP z inicjatywą ustawodawczą zmierzającą do przyjęcia jasnych zasad opodatkowania elektrowni wiatrowych podatkiem od nieruchomości.

STAN PRAWNY:

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 168 stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie.

Zgodnie z brzmieniem art. 217 Konstytucji nakładanie podatków, innych danin publicznych, określenie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy.

Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 ze zm.), dalej u.p.o.l., normuje opodatkowanie podatkiem nieruchomości lub objekty budowlane, środki transportu oraz stanowi możliwości wprowadzenia przez Rady Gmin opłat targowej, miejscowej, uzdrowskiej i in.

Art. 1a. ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. stanowi, że budowla to obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem;

Art. 1c stanowi, że organem podatkowym właściwym w sprawach podatków i opłat jest wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Zgodnie z art. 6 ust. 9 u.p.o.l. osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej są obowiązane składać deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy do 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu

ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, natomiast w przypadku osób fizycznych, stosownie do art. 6 ust. 7 podatek od nieruchomości na rok podatkowy ustala organ podatkowy, a termin płatności jego pierwszej raty mija 15 marca.

Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961) określa warunki i tryb lokalizacji budowy elektrowni wiatrowych oraz warunki ich lokalizacji w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej.

Na mocy art. 2 wprowadzona została definicja elektrowni wiatrowej jak i jej elementów technicznych tj.:

– elektrownia wiatrowa - budowla w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, składająca się co najmniej z fundamentu, wieży oraz elementów technicznych, o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;

– elementy techniczne - wirnik z zespołem łopat, zespół przeniesienia napędu, generator prądotwórczy, układy sterowania i zespół gondoli wraz z mocowaniem i mechanizmem obrotu.

Art. 17 stanowi, iż od dnia wejścia w życie ustawy do 31 grudnia 2016 r. podatek od nieruchomości dotyczący elektrowni wiatrowej ustala się i pobiera zgodnie z przepisami obowiązującymi przed dniem wejścia w życie ustawy.

Zgodnie z brzmieniem art. 9 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, dokonano następujących zmian w ustawie - Prawo budowlane :

1) art. 3 pkt 3 otrzymał brzmienie: budowla - należy przez to rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni jądrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową;"

2) w art. 82 ust. 3 po pkt 5a dodano pkt 5b w brzmieniu: elektrowni wiatrowych, w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych";

3) w załączniku do ustawy w tabeli określającej budowę wiersz "Kategoria XXIX" otrzymał brzmienie:

		Współczynnik wielkości obiektu (w) (wysokość w m)			
		Ł 20	> 20-50	> 50-100	> 100
Kategoria XXIX - wolno stojące kominy i maszty oraz elektrownie wiatrowe	10,0	1,0	1,5	2,0	2,5

Zmiana powyższa obowiązuje od 16 lipca 2016 r.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r., poz. 290 ze zm.) w art. 3 pkt 9 stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o urządzeniach budowlanych - należy przez to rozumieć urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki.

Od 2005 r. do wejścia w życie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, na podstawie art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego, istniał podział tych elektrowni na dwie części - część budowlaną (fundament i wieża) i część niebudowlaną (techniczną).

PRACE LEGISLACYJNE:

Do Sejmu 9 sierpnia 2016 r. wpłynął poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (druk nr 814), w którym proponuje się, aby elektrownię wiatrową stanowiła budowla w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, składająca się z fundamentu i wieży, o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Nadto projekt zmierza do zmiany regulacji, które spowodowały znaczący wzrost wysokości podatku od nieruchomości, który jest naliczany w zależności od wartości elektrowni wiatrowej.

Wejście w życie zmienionych przepisów ma przyczynić się do rozwoju inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych, co pozwoli na wzrost wpływów do budżetu Państwa i do budżetów gmin.

Poselski projekt ustawy 5 września 2016 r. skierowano do I czytania w Komisji Infrastruktury.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Opodatkowanie elektrowni wiatrowych było dotychczas przedmiotem szerokiej analizy sądów administracyjnych. **Naczelny Sąd Administracyjny** w orzeczeniu z dnia 16 grudnia 2009 r., w sprawie o sygn. akt II FSK 1184/08, stwierdził, że urządzenia i przedmioty, będące wyposażeniem elektrowni wiatrowej, takie jak: wirnik ze skrzydłami, skrzynia biegów, komputer sterujący, transformator, rozdzielnia elektryczna, instalacja alarmowa oraz instalacja zdalnego sterowania, nie stanowią urządzeń budowlanych, o których mowa w art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. w zw. z art. 3 pkt 9 Prawa budowlanego i nie są też budowlami wchodzącymi w skład budowli jako całości techniczno-użytkowej w rozumieniu art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. w zw. z art. 3 pkt 1 lit. b Prawa budowlanego.

Przy analizie badanego problemu należy odnieść się do wyroku **Trybunału Konstytucyjnego** z dnia 13 września 2011 r., o sygn. akt P 33/09. Na podstawie analizy przepisów prawa i orzecznictwa NSA Trybunał uznał, że urządzenia techniczne w zależności od okoliczności, mogą posiadać status urządzenia budowlanego, części składowej budynku, samodzielnej budowli albo nie posiadać żadnego z wymienionych statusów. Stwierdzono, że ustawa prawo budowlane nie pozwala rozstrzygnąć we wszystkich przypadkach, czy danemu urządzeniu można przypisać status urządzenia budowlanego lub innego urządzenia technicznego, czy statusu samodzielnej budowli. Końcowo Trybunał uznał, że w przypadku obiektu złożonego, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlega obiekt jako całość, lecz jedynie te jego elementy, które wykazują cechy obiektów budowlanych, ma to szczególne znaczenie w przypadku budowli, gdyż zgodnie z przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość podatku dla budowli ustala się jako 2% ich wartości.

INFORMACJE DODTKOWE:

Zakres petycji był przedmiotem wielu interpelacji poselskich. Minister Rozwoju i Finansów udzielił odpowiedzi powołując się na opinie podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa Pana Tomasza Żuchowskiego, zawartą w odpowiedzi na interpelację nr 4207 *w sprawie projektu nowej formy podatku od nieruchomości i objęcia elektrowni wiatrowych zmienionym prawem budowlanym, na podstawie nowelizacji ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.*

Według przywołanej odpowiedzi, od dnia 16 lipca 2016 r. elektrownia wiatrowa w całości stanowi obiekt budowlany (budowlę) w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, co wynika z aktualnej definicji „budowli”, zawartej w tej ustawie, jak również z Załącznika do niej, gdzie elektrownie wiatrowe zostały wprost wymienione jako

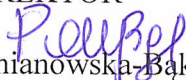
obiekt budowlany. Zdaniem podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa takie stanowisko potwierdza również uzasadnienie do projektu ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, w którym stwierdzono, że „W projekcie ustawy zaproponowano wykreślenie przepisu wprowadzającego podział elektrowni wiatrowych na część budowlaną i niebudowlaną. W proponowanym stanie prawnym cała elektrownia wiatrowa będzie obiektem budowlanym (budowlą)...”.

Od 1 stycznia 2017 r. zmienią się zasady opodatkowania elektrowni wiatrowych podatkiem od nieruchomości, w zakresie określenia podstawy opodatkowania tym podatkiem, bowiem opodatkowaniu podlegać będzie cała elektrownia wiatrowa.

OPRACOWAŁ

Maciej Kowalski

DYREKTOR

Anna Pomianowska-Bak